

Stanislav Sucharda očima restaurátora. Reportáž z výstavy

Pavel Mrovč, Univerzita Pardubice, Fakulta restaurování

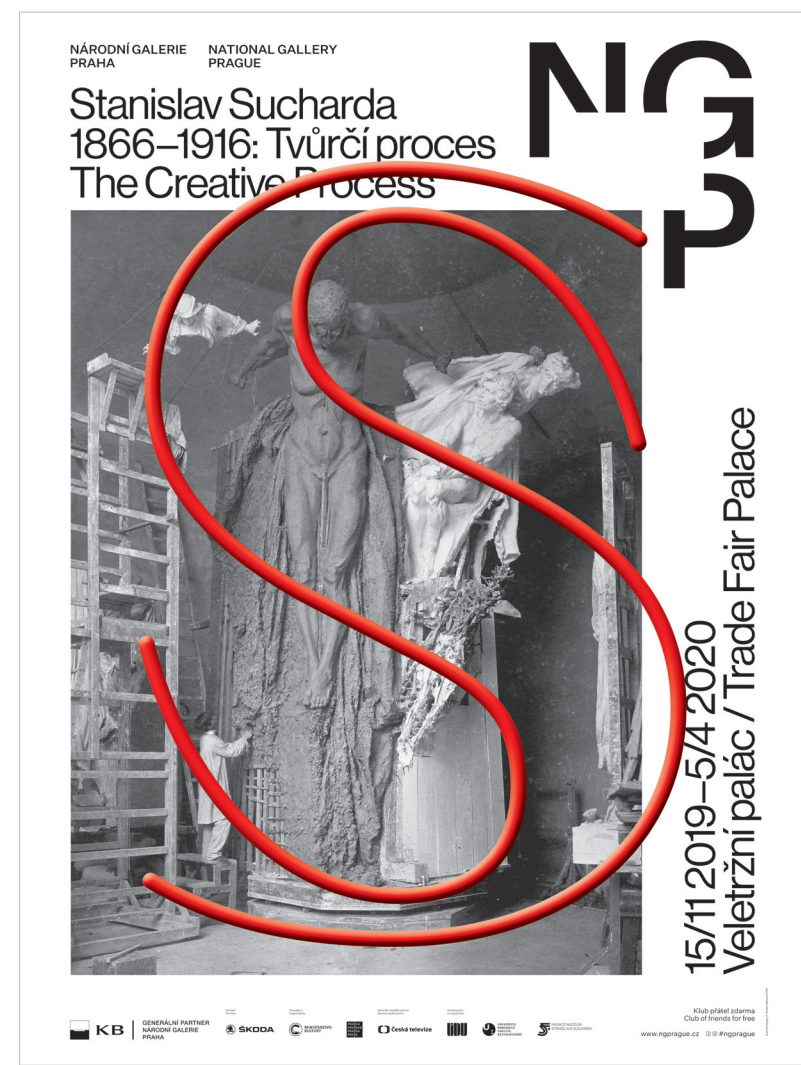
Retrospektivní výstava jednoho z nejvýznamnějších představitelů české secese s názvem **Stanislav Sucharda (1866–1916): Tvůrčí proces** se veřejnosti otevřela ve Veletržním paláci Národní galerie dne 14. 11. 2019. Více než sto let od sochařovy smrti se ukázalo jeho dílo poprvé v celistvém pojetí výstavní podoby. Cesta k prezentaci Suchardových děl byla lemována mno-

ha lety soustavné práce, shromažďování podkladů, mapování díla a restaurování. Výstava i výzkum mohly být uskutečněny díky společnému projektu Fakulty restaurování Univerzity Pardubice (FR UPa) a Ústavu dějin umění Akademie věd ČR (ÚDU AV ČR) *Stopy tvorby – Dědictví velkých sochařů první poloviny 20. století. Restaurování a péče o sochařské památky*.¹ Expo-

zice výstavy čerpá především z fondu Nadace Muzeum Stanislava Suchardy zapůjčeného Suchardovými potomky k výzkumu a restaurování. Představila nejen čerstvě zrestaurované odlitky ze sochařovy pozůstalosti, kresby a dobové dokumenty, ale ukázala také Suchardovu tvorbu z pohledu hluboké rodinné tradice v umělecké činnosti a tvorbu jeho současníků.

Stanislav Sucharda – sochař i hybatel

Stanislav Sucharda (1866–1916) je jedním z nejvýznamnějších českých sochařů secesní generace. Jeho tvorba a vliv nesáhá jen k četným sochařským realizacím, ale i k pedagogickému vlivu na další generaci při jeho působení v pozici profesora na Umělecko-průmyslové škole v Praze. Zároveň částečně působil ve vedení novopacké dílny svého otce, které dodával své návrhy na regionální sochařské zakázky. Spolu se svým kolegou architektem Janem Kotěrou patřili k předním průkopníkům modernity v umění. Oba byli hlavními iniciátory raného období spolku Mánes, který pořádal výstavy předních Evropských moderních malířů a sochařů a vydával kulturní periodikum *Volné směry*. Přesto se jeho dílu nedostalo během 20. století dostatečné pozornosti. Snad právě proto, že zemřel poměrně brzy, v nedožitých padesáti letech, v nevládné době během I. světové války, a sice na leukémii. Politicky i umělecky dynamická doba přála nové generaci sochařů, kteří kontinuálně tvořili a transformovali své vize do nové podoby ve zcela novém konkurenčním prostředí reformované Evropy.

Obr. 1 Plakát k výstavě Stanislav Sucharda (1866–1916): Tvůrčí proces.

Výstava tradiční i netradiční

Výstava je členěna do několika tematických okruhů věnovaných rodinné tradici dílny Suchardů z Nové Paky, formativnímu okruhu myslbekovské sochařské školy, transformaci secesní plastiky na přelomu století a vlivu francouzského sochařství. Představí i fenomén českého

medailérství, u jehož zrodu Stanislav Sucharda stál jako průkopník, i architektonickou sochařskou tvorbu, zažívající v národotvorné době přelomu 19. a 20. století velký rozmach. Díky unikátně dochované pozůstalosti sochaře může výstava prezentovat nejen finální výstavní exempláře, ale především i pracovní plastiky, které

nikdy k výstavním účelům zamýšleny nebyly. Pomohou však odborné i laické veřejnosti pochopit celý proces sochařské realizace od prvotní skici několika tahy na papíře či v hlíně přes pomocné zvětšené modely a jejich verze v sádře až po odlitky určené k přenosu do finálního materiálu či modely do sochařských konkurzů.

Obr. 2 František Drtíkol, portrét Stanislava Suchardy při práci, kolem roku 1910. Repro: soukromý archiv Nadace Muzeum Stanislava Suchardy

Obr. 3 Stážistka École de Beaux-Arts v Tours pracuje v rámci letních praxí se studenty Fakulty restaurování Univerzity Pardubice na odlitcích v prostorách Suchardovy vily. Foto: Pavel Mrovč, 2019

V rámci projektu a výstavy je plánována monografická publikace sochaře a katalog děl. Fakulta restaurování připravila publikaci *Sádrové odlitky: restaurování a péče o sochařská díla*,² která komplexně shrnuje poznatky získané během několika let projektu. Výstava ve Veletržním paláci i Suchardova bubenečská vila je veřejnosti zpřístupněna i formou komentovaných prohlídek s autorem výstavy Martinem Krumholzem a dalšími kunsthistoriky. Původně měla být výstava ukončena v dubnu 2021, nakonec však byla prodloužena do 25. 10. 2021 a snad otevře nové možnosti a diskuse nad dlouhodobější expozicí Suchardových děl.

1 | Stopy tvorby – Dědictví velkých sochařů první poloviny 20. století. Restaurování a péče o sochařské památky ze sádry, ID kód projektu: DG16P02B052.

2 | Jakub Ďoubal et al., *Sádrové odlitky: restaurování a péče o sochařská díla*, Litomyšl 2020.

Obr. 4 Příprava sádrových odlitků před instalací ve Veletržním paláci Národní Galerie. Foto: Pavel Mrovč, 2019